

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XLVII. — Wydana i rozesłana dnia 25 listopada 1874.

135.

Konwencya pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a królestwem portugalskiem z dnia 9 stycznia 1873, tycząca się konsulów i spadków.

(Zawarta w Lizbonie dnia 9 stycznia 1873, ratyfikowana przez Jego ces. i król. Apostolską Mość w Wiedniu dnia 30 kwietnia 1874, obustronne ratyfikacye wymienione w Lizbonie dnia 10 sierpnia 1874.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
 Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus, Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Nostro atque Majestatis Suae, Lusitaniae Regis, Plenipotentiarario de functionibus, privilegiis et immunitatibus eorum, qui in Utriusque Nostrum ditionibus munera consularia obeunt, nec non de officiorum judicialium et consularium tractationibus, quae haereditates relictas utriusque

subditorum concernunt, Conventio die nono mensis Januarii, anni millesimi octingentesimi septuagesimi tertii Lisbonae inita et signata est, tenoris sequentis:

Tekst Pierwotny.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche et Roi Apostolique de Hongrie et

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves,

désirant déterminer, avec toute l'extension et la clarté possibles, les droits, privilèges et immunités réciproques des Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls et Agents consulaires, Chanceliers, ou Secrétaires, ainsi que leurs fonctions et les obligations auxquelles ils seront respectivement soumis dans la Monarchie Austro-hongroise et en Portugal, y compris Ses possessions d'outre-mer, ont résolu de conclure une Convention consulaire et ont nommé, à cet effet, pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur et Roi:

le Sieur Aloyse Baron de Dumreicher-Oesterreicher, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près Sa Majesté Très fidèle, Chevalier de l'ordre de la Couronne de fer de deuxième classe et de l'ordre Impérial de Léopold d'Autriche, Grand Croix de l'ordre du Christ etc. etc.;

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves:

le Sieur Jean de Andrade-Corvo, Son Conseiller, Pair du Royaume, Ministre et Secrétaire d'Etat au Département des affaires étrangères, Professeur de l'Ecole polytechnique de Lisbonne, Commandeur de l'ordre ancien, très noble et illustre de San Thiago pour le mérite scientifique, littéraire et artistique et de l'ordre du Christ, Grand Croix de l'ordre

Przekład.

Najjaśniejszy Cesarz austryacki i Król Apostolski węgierski, tudzież

Najjaśniejszy Król portugalski i algarbijski,

pragnąc określić rozciągle i jasno, ile tylko można wzajemne prawa, przywileje i swobody konsulów głównych, konsulów, wicekonsulów i agentów konsulatu, kanclerzów lub sekretarzów, tudzież czynności i obowiązki, którym takowi w monarchyi austryacko-węgierskiej i w Portugalii, jakoteż w jej posiadłościach zamorskich nawzajem podlegać mają, postanowili zawrzeć konwencyą tyczącą się konsulatów i spadków a w tym celu mianowali Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz i Król:

pana Alojzego Barona Dumreicher-Oesterreichera, Swego posła nadzwyczajnego i pełnomocnego ministra przy Jego Najprawowierniejszej Mości, kawalera orderu żelaznej korony drugiej klasy i orderu Leopolda, kawalera wielkiego krzyża orderu Chrystusa itd. itd.;

Najjaśniejszy Król portugalski i algarbijski:

pana Jana Andrade-Corvo, Swego radcę, para królestwa, ministra i sekretarza stanu w wydziale spraw zewnętrznych, profesora w szkole politechnicznej w Lizbonie, komandora starożytnego, wielce wysokiego i znamienitego orderu świętego Jakóba za zasługi na polu umiejętności, literatury i sztuk, jakoteż orderu Chrystusa, kawalera wiel-

Impérial de Léopold d'Autriche et de l'ordre Royal de Charles III d'Espagne etc. etc.,

lesquels, après avoir échangé leurs pleins-pouvoirs respectifs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivantes:

Article I.

Chacune des Hautes Parties contractantes aura la faculté d'établir des Consuls-Généraux, Consuls et Vice-Consuls ou Agents consulaires dans les ports ou places de commerce de l'autre Partie, y compris les possessions d'outre-mer et les Colonies. Elles se réservent, toutefois, le droit de désigner les localités qu'elles jugeraient convenables d'excepter, pourvu que cette réserve soit également appliquée à toutes les Puissances.

Les Consuls-Généraux, Consuls et Vice-Consuls ou Agents consulaires, établis dans les territoires d'état de l'une ou de l'autre des Hautes Parties contractantes, conformément aux dispositions de cet article, pourront exercer les attributions qui leur sont reconnues par la présente Convention, dans toute l'étendue du Gouvernement ou du district dont leur résidence est le chef-lieu.

Les dits fonctionnaires au agents seront réciproquement admis et reconnus en présentant leurs provisions selon les règles et formalités établies dans les pays respectifs.

L'exequatur nécessaire pour le libre exercice de leurs fonctions leur sera délivré sans frais, et, sur la production du dit exequatur, l'autorité supérieure du lieu de leur résidence prendra immédiatement les mesures nécessaires, pour qu'ils puissent s'acquitter des devoirs de leur charge et qu'ils soient admis à la jouissance des exemptions, prérogatives, honneurs, immunités et privilèges, qui y sont attachés.

kiego krzyża cesarsko austriackiego orderu Leopolda i królewsko hiszpańskiego orderu Karola III itd. itd.;

którzy pełnomocnictwa swoje, w dobrej i należytej formie znalezione, wymieniwszy, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł I.

Każda z wysokich stron umawiających się będzie miała prawo ustanawiania w portach i miejscach handlowych drugiej strony, jakoteż w jej posiadłościach zamorskich i koloniach, konsulów głównych, konsulów i wicekonsulów lub agentów konsulatu. Zachowują sobie jednak prawo wskazania miejsc, których wyłączenie zda się im rzeczą stosowną, pod warunkiem, aby to zastrzeżenie odnosiło się zarówno do wszystkich innych mocarstw.

Konsulowie główni, konsulowie i wicekonsulowie lub agenci konsulatu, w obrębie państw jednej lub drugiej z Wysokich stron umawiających się, zgodnie z zasadami artykułu niniejszego ustanowieni, będą mogli wykonywać prawa przyznane im mocą niniejszej konwencyi, na całym obszarze prowincyi lub powiatu w którego stolicy mają siedzibę.

Rzeczenni urzędnicy lub agenci będą nawzajem przypuszczeni i uznani wtedy, gdy przedstawią swoje nominacye z zachowaniem przepisów i formalności obowiązujących w kraju gdzie mają urzędować.

Exekwatura potrzebna do swobodnego sprawowania urzędów będzie im udzielona bez opłat, a gdy rzezoną exekwaturę przedstawią, władza wyższa miejsca ich siedziby poczyni niezwłocznie stosowne kroki, ażeby mogli sprawować obowiązki swojego urzędu, jakoteż, ażeby zostali przypuszczeni do używania połączonych z tymże uwolnień, prerogatyw, zaszczytów, swobód i przywilejów.

Article II.

Les Consuls - Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires, ainsi que leurs Chanceliers, jouiront dans les pays respectifs des privilèges généralement attribués à leur charge, tels que l'exemption des logements et contributions militaires et celle de toutes les contributions directes, tant personnelles que mobilières ou somptueuses, ordinaires ou extraordinaires, à moins toutefois qu'ils ne soient citoyens du pays dans lequel ils résident, qu'ils ne fassent le commerce ou qu'ils n'exercent quelque industrie, pour lesquels cas ils seront soumis aux mêmes taxes, charges et impositions que les autres particuliers.

Il est bien entendu que les contributions auxquelles l'un de ces agents pourrait être sujet à raison des propriétés foncières qu'il posséderait dans la Monarchie Austro-hongroise ou en Portugal, ne sont point comprises dans l'exemption ci-dessus mentionnée.

Les Consuls - Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires jouiront, en outre, de l'immunité personnelle excepté pour les faits et actes que la législation pénale du pays dans lequel ils résident qualifie de crimes.

S'ils sont négociants, la contrainte par corps ne pourra leur être appliquée que par les seuls faits de commerce et non pour causes civiles.

Article III.

Les Consuls - Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires, et leurs Chanceliers, sujets de l'Etat qui les nomme, ne pourront être sommés à comparaître comme témoins devant les tribunaux.

Quand la justice locale aura besoin de recueillir auprès d'eux quelque déclaration juridique, elle devra se transporter à leur domicile pour la recevoir de vive voix, ou déléguer, à cet effet,

Artykuł II.

Konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie albo agenci konsulatu, jakoteż ich kanclerze, będą używali w krajach obu stron przywilejów przywiązanych powszechnie do ich urzędu, mianowicie zaś będą uwolnieni od kwaterunków i kontrybucyi wojskowych, tudzież od wszelkich podatków stałych, osobistych jak i od podatków od ruchomości i od podatków zbytkowych, wyjąwszy, gdyby byli obywatelami kraju, w którym mają siedzibę i gdyby się trudnili handlem lub przemysłem, w przypadkach bowiem takich podlegaliby takim samym podatkom, ciężarom i daninom, jak inne osoby prywatne.

Namienia się wyraźnie, że uwolnienia powyżej wzmiankowane nie odnoszą się wecale do podatku od dóbr nieruchomości, a przeto, gdyby który z przerzeczonych agentów posiadał nieruchomości w monarchyi austryacko-węgierskiej albo w Portugalii, będzie podlegał temu podatkowi.

Konsulom głównym, konsulom, wicekonsulom lub agentom konsulatu służy nadto prawo nietykalności, wyjąwszy gdyby się dopuścili uczynków, w prawodawstwie karnem kraju, w którym mają siedzibę, za zbrodnię poczytywanych.

Jeżeli są kupcami, mogą być więzieni jedynie tylko z przyczyny czynności handlowych a nigdy z przyczyny spraw cywilnych.

Artykuł III.

Konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie albo agenci konsulatu i ich kanclerze, będący poddanymi Państwa, które ich mianuje, nie mogą być wzywani przed sądy na świadków.

Jeżeli miejscowa władza sprawiedliwości będzie od nich potrzebowała jakiego sądowego zeznania, powinna udać się do ich mieszkania i przesłuchać ich ustnie, albo wysłać w tym celu właści-

un fonctionnaire compétent, ou bien la leur demander par écrit.

Article IV.

Les Consuls - Généraux, Consuls, Vice - Consuls ou Agents consulaires, pourront placer au-dessus de la porte extérieure de leur maison leur écusson d'office avec une inscription portant les mots :

„Consulat de“

Ils pourront également arborer leur pavillon officiel sur la maison consulaire aux jours de solennités publiques ou dans les autres circonstances d'usage, à moins qu'ils ne résident dans la ville où se trouverait la Légation de leur Souverain.

Ils pourront, de même, arborer le pavillon sur le bateau qu'ils monteraient dans le port pour l'exercice de leurs fonctions.

Il est bien entendu que ces marques extérieures ne pourront jamais être interprétées comme constituant un droit d'asyle.

Article V.

Les archives consulaires seront inviolables en tout temps, et les autorités locales ne pourront sous aucun prétexte visiter ni saisir les papiers qui en font partie.

Ces papiers devront toujours être complètement séparés des livres ou papiers relatifs au commerce ou à l'industrie que pourraient exercer les fonctionnaires consulaires respectifs.

Article VI.

En cas d'empêchement, d'absence ou de décès des Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires, les Elèves-Consuls, les Chanceliers et Secrétaires qui auront été présentés antérieurement en la dite qualité aux autorités respectives, seront de plein droit admis

wego urzędnika, albo też pisemnie żądać zeznania.

Artykuł IV.

Konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie albo agenci konsulatu mogą umieścić ponad zewnętrznym wchodem do swego domu herb swego państwa z napisem, zawierającym wyrazy:

„Konsulat“

Podobnie mogą wywieszać swoją banderę urzędową na domu konsulatu w czasie uroczystości publicznych lub w innych okolicznościach zwyczajowych, jeżeli w mieście, w którym mają siedzibę, nie znajduje się poselstwo ich monarchy.

Mogą także wywieszać banderę na statku, jeżeliby na takowy wsiadali w porcie dla sprawowania swego urzędu.

Rozumie się samo przez się, że te oznaki zewnętrzne nie mogą być nigdy tak pojmowane, jakoby stanowiły prawo udzielania przytułku.

Artykuł V.

Archiwa konsulatów będą zawsze nienaruszalne, i władze miejscowe nie będą mogły pod żadnym pozorem przetrząsać lub aresztować papierów, które się tam znajdują.

Papiery te powinny zawsze być całkiem oddzielone od ksiąg i papierów odnoszących się do handlu lub przemysłu urzędników konsulatu, gdyby się nim trudnili.

Artykuł VI.

W razie przeszkody, nieobecności lub śmierci konsulów głównych, konsulów, wicekonsulów lub agentów konsulatu, elewi konsulatu, kancleerze i sekretarze, którzy poprzednio byli jako tacy przedstawieni odpowiednim władzom, będą całkowicie przypuszczeni do spra-

à exercer par intérim les fonctions consulaires, sans empêchement ni obstacle de la part des autorités locales qui leur donneront au contraire dans ce cas toute aide et assistance, et qui les feront jouir pendant la durée de leur gestion intérimaire de tous les droits, immunités et privilèges stipulés dans la présente Convention en faveur des Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires.

Article VII.

Les Consuls-Généraux et Consuls, dûment autorisés par leurs Gouvernements, seront libres d'établir des Vice-Consuls ou Agents consulaires dans les différents ports, villes ou lieux de leur arrondissement consulaire, où le bien du service qui leur est confié l'exigera, sauf, bien entendu, l'approbation et l'exequatur des Gouvernements respectifs. Ces Vice-Consuls ou Agents consulaires pourront être indistinctement choisis parmi les sujets des Hautes Parties contractantes, comme parmi les étrangers, et seront munis d'un brevet délivré par le Consul qui les aura nommés et sous les ordres duquel ils devront être placés. Ils jouiront, d'ailleurs, des mêmes privilèges et immunités stipulés par la présente convention en faveur des Consuls, sauf les exceptions consacrées par l'Article II.

Article VIII.

Les Consuls-Généraux, Consuls et Vice-Consuls ou Agents consulaires pourront s'adresser aux autorités de leur arrondissement et au besoin, à défaut d'Agent diplomatique de leur nation, recourir au Gouvernement suprême de l'Etat auprès duquel ils exercent leurs fonctions, pour réclamer contre toute infraction aux traités ou conventions existant entre les Hautes Parties contractantes ou contre tout abus dont leurs

wowania tymczasowo władzy konsularnej, bez żadnej przeszkody ze strony władz miejscowych, które owszem będą im udzielały w każdym przypadku pomocy i asystencyi, i dopóki ma trwać ich działalność urzędowa, zapewnią im używanie wszelkich tych praw, swobód i przywilejów, które w niniejszej konwencyi są zawarowane na rzecz konsułów głównych, konsułów, wicekonsułów albo agentów konsulatu.

Artykuł VII.

Konsulowie główni i konsulowie należycie przez swoje rządy upoważnieni, mogą ustanawiać wicekonsułów i agentów konsulatu w rozmaitych portach, miastach lub miejscach, w okręgu ich konsulatu położonych, gdzie tego wymaga dobro powierzonej im służby; atoli pod wyraźnym warunkiem, że takowi powinni być zatwierdzeni przez rządy właściwe i otrzymać exekwaturę. Wicekonsulami lub agentami konsulatu mogą być bez różnicy albo poddani Wysokich stron umawiających się, albo cudzoziemcy, ale powinni być zaopatrzeni w nominacyą wydaną przez konsula, który ich mianował i pod którego rozkazani zostawać mają. Zresztą będą używali tych samych przywilejów i swobód, które w konwencyi niniejszej są zawarowane na rzecz konsułów, z zastrzeżeniem wyjątków ustanowionych w artykule II.

Artykuł VIII.

Konsulowie główni, konsulowie i wicekonsulowie lub agenci konsulatu mogą odwoływać się do władz swego obrębu urzędowego a w razie potrzeby, jeżeli nie ma agenta dyplomatycznego ich narodu, do najwyższej władzy rządowej państwa, w którym urzędują, gdyby traktaty lub konwencye pomiędzy Wysokimi stronami umawiającymi się, istniejące, były w jakimkolwiek względzie naruszone, albo gdyby pod-

nationaux auraient à se plaindre; et ils auront le droit de faire toutes les démarches qu'ils jugeraient nécessaires pour obtenir prompte et bonne justice.

Article IX.

Les Consuls - Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires, ainsi que leurs Chanceliers, auront le droit de recevoir dans leurs Chancelleries, au domicile des parties ou à bord des navires de leur nation, les déclarations et autres actes que les capitaines, équipages, passagers, négociants, ou citoyens de leur nation voudront y passer, même leurs testaments ou dispositions de dernière volonté, et tous autres actes notariés, y compris les contracts de toute espèce.

Ils pourront en outre recevoir les simples actes conventionnels passés entre un ou plusieurs de leurs nationaux et d'autres personnes du pays dans lequel ils résident.

Ces actes seront rédigés dans les formes requises par les lois de l'Etat auquel appartient le Consul, sauf l'accomplissement de toutes les formalités exigées par les lois du pays où l'acte devra recevoir son exécution, et ils auront, tant en justice que hors de justice, devant les autorités des Hautes Parties contractantes la même force et valeur, que s'ils avaient été passés devant les officiers publics ou ministériels compétents dans l'un ou l'autre territoire d'état des susdits Contractants.

Si l'acte a pour objet une constitution d'hypothèque, ou toute autre transaction, sur des immeubles situés dans le pays où le Consul réside, il devra être dressé dans les formes requises et selon les dispositions spéciales des lois de ce même pays.

dani ich państwa mieli powód do uzalania się na jakie nadużycie i służy im prawo czynienia wszelkich kroków, które uznają za stosowne, ażeby mogli szybko uzyskać sprawiedliwość.

Artykuł IX.

Konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie lub agenci konsulatu, jakoteż ich kanclerze, będą mieli prawo odbierania w swoich biurach albo w mieszkaniu stron albo na okręcie swego narodu deklaracje i inne akty, które kapitanowie, załogi okrętów, podróżni, kupcy lub obywatele ich narodu zechcą złożyć, a nawet ich testamenty lub rozporządzenia ostatniej woli, jakoteż wszelkie inne akty notaryalne, licząc w to kontrakty wszelkiego rodzaju.

Oprócz tego mogą także odbierać proste kontrakty zawarte pomiędzy jednym lub więcej poddanymi ich kraju a innemi osobami kraju w którym mają siedzibę.

Akty te powinny być sporządzone w takich formach, jakie prawa kraju, do którego konsul należy, przepisują a oprócz tego dopełnić potrzeba wszelkich formalności, jakich wymagają prawa tego kraju, w którym akt ma być wykonany, a akty takie zarówno w postępowaniu sądowym jak za sądowym będą miały przed władzami Wysokich stron umawiających się, taką samą moc i ważność, jak gdyby były sporządzone przed właściwymi urzędnikami publicznymi lub ministeryalnymi w obrębie jednego lub drugiego państwa przerzeczonych umawiających się Stron.

Jeżeli przedmiotem aktu jest zabezpieczenie hipoteczne, albo jakakolwiek inna umowa, tycząca się nieruchomości, położonych w kraju gdzie konsul ma siedzibę, akt taki powinien być sporządzony w należytej formie i podług szczególnych przepisów tegoż kraju.

Les Consuls - Généraux, Consuls et Vice - Consuls ou Agents consulaires respectifs, pourront traduire et légaliser toute espèce de documents émanés des autorités ou fonctionnaires de leur pays; et ces traductions auront dans le pays de leur résidence la même force et valeur, que si elles eussent été faites par les interprètes jurés du pays.

Article X.

Les sujets des deux Hautes Parties contractantes pourront disposer par testament, legs, donation ou autrement, de tous les biens qu'ils posséderaient dans les territoires des Etats respectifs.

Ils seront habiles à recevoir de la même manière que les nationaux, les biens situés dans un territoire de l'autre Partie contractante, lesquels leur seraient dévolus à titre de donation, legs, testament, ou même par succession ab intestato, et les dits héritiers, légataires ou donataires ne seront pas tenus à acquitter des droits de succession ou mutation autres, ni plus élevés, que ceux qui seraient imposés, dans les cas semblables, aux nationaux eux-mêmes.

La succession aux biens immobiliers sera régie par le lois du pays dans lequel les immeubles seront situés, et la connaissance de toute demande ou contestation concernant les successions immobilières appartiendra exclusivement aux tribunaux du pays.

Les réclamations relatives aux successions mobilières, ainsi qu'aux droits de succession sur les effets mobiliers, laissés sur un territoire de l'une des Parties contractantes par des sujets de l'autre Partie, soit qu'à l'époque de leur décès ils y fussent établis, soit qu'ils fussent simplement de passage, seront

Konsulowie główni, konsulowie i wicekonsulowie albo agenci konsulatu obu stron, mogą tłumaczyć i uwierzytelniać wszelkie dokumenty, pochodzące od władz lub urzędników ich kraju; i tłumaczeniom tym będzie służyła w kraju, gdzie mają siedzibę, taż sama moc i ważność, jak gdyby dokonane były przez tłumaczy przysięgłych kraju.

Artykuł X.

Poddani obu Wysokich Stron umawiających się, mogą wszelkim majątkiem, jaki posiadają w obrębie ich państw, rozporządzać, czy to drogą testamentu, zapisu, darowizny, czyli też w inny sposób.

Mają prawo odbierać w taki sam sposób jak krajowej majątek położony w obrębie państw drugiej z umawiających się Stron, spadający na nich drogą darowizny, zapisu, testamentu, albo jako sukcesya beztestamentowa a co się tyczy podatku spadkowego i opłaty od przeniesienia własności rzeczni spadkobiercy, legataryusze i donataryusze będą opłacali tylko to i tylko tyle, co krajowej opłacają w podobnych przypadkach.

Dziedziczenie dóbr nieruchomości będzie następowało na zasadzie praw tego kraju, w którym leżą nieruchomości a orzekanie co do wszelkich roszczeń i sporów, dotyczących się nieruchomości, należy wyłącznie do sądów tegoż kraju.

Roszczenia, dotyczące się spuścizny nieruchomej jakoż praw dziedziczenia ruchomości, zostawionych w obrębie państw jednej ze Stron umawiających się przez poddanych drugiej Strony, czy takowi w chwili zgonu mieszkali tamże lub tylko przejeżdżali, będą oceniane przez sądy lub władze właściwe

compétentes de l'Etat auquel appartenait le défunt, et conformément aux lois de cet Etat.

Article XI.

En cas de décès d'un sujet de l'une des Hautes Parties contractantes sur un des territoires de l'autre, les autorités locales devront en donner avis immédiatement au Consul-Général, Consul, Vice-Consul ou Agent consulaire le plus rapproché du lieu de décès. Ceux-ci de leur côté devront donner le même avis aux autorités locales, lorsqu'ils auront été informés les premiers.

Les Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires de la nation du défunt, auront le droit de procéder successivement aux opérations suivantes :

1. Apposer les scellés, soit d'office, soit à la demande des parties intéressées, sur tous les effets, meubles et papiers du défunt, en prévenant de cette opération l'autorité locale compétente qui, dans le cas où les lois du pays le lui prescrivent, pourra y assister et apposer également les scellés. Lorsqu'elle aura été informée la première du décès et en tant que, suivant les lois du pays, elle est tenue à apposer les scellés sur la succession, l'autorité locale invitera l'autorité consulaire à procéder en commun à cet acte.

Dans le cas où l'apposition immédiate des scellés paraîtrait absolument nécessaire, mais où cette opération, par suite de la distance des lieux ou par d'autres motifs, ne pourrait avoir lieu en commun, l'autorité locale aura la faculté de mettre les scellés préalablement sans le concours de l'autorité consulaire, et vice-versa, sauf à informer l'autorité qui ne sera pas intervenue, et qui sera libre de croiser en suite son sceau avec celui déjà apposé.

państwa, do którego zmarły należał i podług praw tegoż państwa.

Artykuł XI.

Gdy poddany jednej z Wysokich Stron umawiających się, umrze w jednym z krajów drugiej strony, władze miejscowe obowiązane są uwiadomić o tem niezwłocznie konsula głównego, konsula, wicekonsula albo agenta konsulatu mającego siedzibę w miejscu najbliższem miejsca zgonu. Gdy zaś ci dowiedzą się pierwszej o zgonie, obowiązani są zawiadomić władze miejscowe.

Konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie lub agenci konsulatu tego narodu, do którego zmarły należy, mają prawo przedsięwziąć kolejno następujące czynności urzędowe:

1. Opieczętować albo z urzędu albo na żądanie stron interesowanych wszelkie rzeczy, ruchomości i papiery zmarłego, zawiadamiając o tej czynności właściwą władzę miejscową, która, jeżeli prawa krajowe tego wymagają, może temu być obecna i także swoje przyłożyć pieczęci. Jeżeli o zgonie władza miejscowa dowiedziała się najprzód, i jeżeli takowa na zasadzie praw krajowych jest obowiązana opieczętować spuściznę, wezwie władzę konsulowską, aby uczestniczyła w dopełnieniu tego aktu.

W przypadku gdy opieczętowanie natychmiastowe jest koniecznie potrzebne, a dla odległości miejsca, albo z innych przyczyn, nie można tej czynności urzędowej załatwić wspólnie, władza miejscowa ma prawo przyłożyć pieczęci tymczasowo bez uczestnictwa władzy konsulowskiej i odwrotnie, pod warunkiem zawiadomienia władzy która nie uczestniczyła a której natenczas będzie wolno połączyć na krzyż swoją pieczęć z pieczęcią już poprzednio przyłożoną.

Les scellés de l'autorité locale et réciproquement ceux de l'autorité consulaire ne devront pas être levés, sans que ladite autorité assiste à cette opération.

Toutefois, si après un avertissement adressé par l'autorité consulaire à l'autorité locale ou vice-versa, pour l'inviter à assister à la levée de doubles scellés, l'autorité à qui l'invitation a été adressée, ne s'était pas présentée dans un délai de quarante-huit heures, à compter de la réception de l'avis, l'autre autorité pourrait procéder seule à ladite opération.

2. Former l'inventaire de tous les biens mobiliers et effets du défunt, après en avoir prévenu dans la forme susindiquée l'autorité locale.

Celle-ci, si elle croyait devoir assister à cet acte, apposera sa signature sur les procès-verbaux dressés en sa présence.

3. Ordonner la vente aux enchères publiques de tous les objets mobiliers de la succession, ab intestat ou testamentaire, qui pourraient se détériorer et de ceux d'une conservation difficile, comme aussi des récoltes et effets pour la vente desquels il se présentera des circonstances favorables.

L'autorité consulaire en prévient l'autorité locale, afin que la vente soit faite dans les formes prescrites et par l'autorité compétente d'après les lois du pays. Dans le cas où ce serait l'autorité locale qui aurait à effectuer cette vente, elle devra inviter l'autorité consulaire à y assister.

4. Déposer en lieu sûr les effets et valeurs inventariés, conserver le montant des créances que l'on réalisera, ainsi que le produit des rentes que l'on percevra, dans la maison consulaire, ou les confier à quelque autre personne présentant toutes garanties.

Pieczeći władzy miejscowej i odwrotnie, pieczeći władzy konsulowskiej, mogą być odjęte tylko w obecności tejże władzy.

Atoli, jeżeli władza konsulowska wystosuje uwiadomienie do władzy miejscowej lub odwrotnie, z zaproszeniem do uczestniczenia przy odjęciu podwójnych pieczeći a władza, którą wezwano, nie stawia się w przeciagu czterdziestu ośmiu godzin, licząc od odebrania uwiadomienia, druga władza może przystąpić sama do czynności w mowie będącej.

2. Spisać inwentarz wszelkich ruchomości i rzeczy zmarłego, zawiadomiwszy o tem władzę miejscową sposobem wyżej namienionym.

Jeżeli ta ostatnia uzna, że powinna być obecna temu aktowi, położy swój podpis na wywodzie słownym, spisany w jej obecności.

3. Zarządzić licytacją publiczną wszelkich ruchomości, z których spuścizna się składa, czy jest testamentową czy beztestamentową, jeżeli tylko mogłyby uleść zepsuciu lub są trudne do przechowania, jakoteż płodów rolniczych i rzeczy, do których sprzedaży nadarza się korzystna sposobność.

Władza konsulowska zawiadomi o tem uprzednio władzę miejscową, ażeby sprzedaż odbyła się według form przepisanych i aby ją załatwiła władza, która według praw krajowych jest do tego powołana. Gdyby władza miejscowa miała załatwić tę sprzedaż, powinna wezwać władzę konsulowską, aby temu była obecna.

4. Złożyć w miejscu bezpiecznym rzeczy i wartość inwentarzem objęte, zachowywać w domu konsulatu zrealizowane wierzytelności, jakoteż dochody z rent pobieranych, lub powierzyć takowe innej osobie, dającej dostateczną rękojmię.

Ces dépôts devront avoir lieu, dans l'un ou l'autre cas, d'accord avec l'autorité locale, appelée à assister aux opérations antérieures, s'il se présente des sujets du pays ou d'une Puissance tierce comme intéressés dans la succession, et en tant qu'ils s'agirait de garantir les droits de succession ou de mutation à payer suivant les lois du pays.

5. En cas d'insuffisance des valeurs de la succession pour satisfaire au paiement intégral des créances, tous les documents, effets ou valeurs appartenant à cette succession devront, sur la demande des créanciers faite dans les voies légales établies dans chacun des deux pays, être remis à l'autorité judiciaire ou aux syndics de la faillite, selon qu'il appartiendra, l'autorité consulaire demeurant chargée, en cas d'urgence, de représenter ses nationaux, héritiers ou légataires, absents, mineurs et incapables.

En tout cas, l'autorité consulaire ne pourra faire la délivrance de la succession ou de son produit aux héritiers légitimes ou à leurs mandataires, qu'après avoir fait acquitter toutes les dettes que le défunt pourrait avoir contractées dans le pays.

6. Administrer eux-mêmes ou par une personne qu'ils nommeront sous leur responsabilité, la partie mobilière de la succession et même liquider les successions purement mobilières; à moins que le délai, fixé par l'autorité locale selon les lois du pays, pour présenter les réclamations au nom de leurs nationaux ou de sujets d'une tierce Puissance résidant dans le pays, ne soit pas encore expiré ou qu'il ne s'élève quelque contestation à l'égard de pareilles réclamations; car dans ces deux cas, l'autorité consulaire devra surseoir à la liquidation

Jak w pierweszym tak i w drugim przypadku składania do depozytu działac należy w porozumieniu z władzą miejscową do uprzednich czynności urzędowych powołaną, jeżeli w sukcesyi są interesowani poddani krajowi albo poddani trzeciego mocarstwa lub jeżeli chodzi o zabezpieczenie opłaty podatku spadkowego lub opłat na przeniesienie własności, według praw krajowych przypadającej.

5. Jeżeli wartości spuścizny nie wystarczają na zupełne opłacenie wszelkich należności, natenczas wszystkie dokumenty, rzeczy lub wartości, składające tę spuściznę, złożone będą na żądanie wierzycieli, drogą prawa w każdym z dwóch państw przepisaną, uczynione, do rąk władzy sądowej lub zawiadowców masy, do kogo to należy, a w przypadkach niecierpiących zwłoki, władza konsulowska obowiązana jest zastępować nieobecnych, małoletnich i niezdatnych dziedziców i legataryuszów swojego narodu.

W żadnym razie władza konsulowska nie może zarządzić wydania prawnym dziedzicom lub ich pełnomocnikom spuścizny albo kwoty z jej sprzedaży otrzymanej, dopóki wszelkie długi, jakie zmarły zaciągnął w kraju, nie będą zaspokojone.

6. Zawiadywać bezpośrednio albo za pośrednictwem osoby pod własną odpowiedzialnością zamianowanej, częścią ruchomą spuścizny a nawet likwidować spuścizny wyłącznie ruchome; wyjąwszy, jeżeli termin, który władza miejsca wyznaczyła na zasadzie praw krajowych do wnoszenia roszczeń w imieniu poddanych swojego państwa albo poddanych innego mocarstwa w kraju mieszkających, jeszcze nie upłynął, albo jeżeli wytoczono spór pod względem tych roszczeń; w obu tych bowiem przypadkach władza konsulowska powinna

et se bornera à des mesures administratives qui ne pourraient entraver l'acquiescement des réclamations précitées.

La décision à l'égard de ces réclamations, en tant qu'elles ne reposent pas sur le titre d'hérédité ou de legs, appartiendra exclusivement aux tribunaux du pays.

Après que le jugement, concernant les réclamations susmentionnés, réservés à la décision des tribunaux du pays, aura été prononcé, ou après que la somme requise pour leur acquiescement aura été déterminée, l'entière succession mobilière, en tant qu'elle ne serait pas engagée à titre de caution, devra, après la levée des scellés apposés par l'autorité locale, être remise, pour en disposer ultérieurement, à l'autorité consulaire.

Article XII.

Lorsqu'un sujet d'une des Hautes Parties contractantes se trouvera intéressé dans la succession, ouverte sur un des territoires de l'autre Partie, soit d'un sujet du même pays, soit d'un régnicole, soit même d'un étranger, les autorités locales devront informer de l'ouverture de la succession le Consul-Général, Consul, Vice-Consul ou Agent consulaire le plus rapproché du lieu de décès.

Article XIII.

Lorsqu'un sujet autrichien ou hongrois en Portugal, y compris les possessions d'outre-mer, ou un sujet portugais dans la Monarchie austro-hongroise, sera décédé sur un point, où il ne se trouve pas d'autorité consulaire de sa nation, l'autorité locale compétente procédera, conformément à la législation du pays, à l'inventaire des effets et à la liquidation des biens qu'il aura laissés, et devra donner avis, dans le plus bref délai possible, du résultat de ces opérations à la Légation de la nation du défunt ou à l'autorité consulaire la plus voisine du

wstrzymać się z likwidacją i użyje tylko takich środków administracyjnych, które nie mogą tamować zaspokojenia rzeczonych roszczeń.

Prawo rozstrzygnięcia tych roszczeń, o ile takowe nie opierają się na tytule prawa dziedziczenia lub na legacie służy wyłącznie sądom krajowym.

Gdy zapadnie wyrok dotyczący się wszystkich powyższych roszczeń o których rozstrzygać mają wyłącznie sądy krajowe, lub gdy suma do ich zaspokojenia potrzebna będzie ustanowiona, cała spuścizna ruchoma, o ile na takowej nie ciąży jaka rękojmia, będzie wydana władzy konsulowskiej do dalszego rozporządzenia po odjęciu pieczęci przyłożonych przez władzę miejscową.

Artykuł XII.

Jeżeli poddany jednej z Wysokich Stron umawiających się jest interesowanym w spadku otwartym w jednym z krajów drugiej strony a który pozostał po poddanym tegoż samego kraju, po krajowem lub nawet cudzoziemem, władza miejscowa powinna o otwarciu spadku uwiadomić konsula głównego, konsula, wicekonsula lub agenta konsulatu mającego siedzibę najbliższą miejsca śmierci.

Artykuł XIII.

Jeżeli poddany austriacki lub węgierski w Portugalii lub w jej posiadłościach zamorskich, albo poddany portugalski w monarchyi austriacko węgierskiej umrze w takim miejscu, gdzie nie ma władzy konsulowskiej jego państwa, właściwa władza miejscowa przystąpi na zasadzie praw krajowych do spisania inwentarza ruchomości i do obliczenia pozostawionego majątku i w jak najkrótszym czasie doniesie o wyniku tych czynności poselstwu narodu osoby zmarłej albo władzy konsulowskiej mającej siedzibę najbliższą tego miejsca gdzie

lieu où se sera ouverte la succession ab intestat ou testamentaire.

Mais dès l'instant que le Consul-Général, Consul, Vice-Consul ou Agent consulaire le plus rapproché du point où se serait ouverte ladite succession se présenterait personnellement ou aurait envoyé un délégué sur les lieux, l'autorité locale qui sera intervenue, devra se conformer aux prescriptions de l'Art. XI de cette Convention.

Article XIV.

Les Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires des Hautes Parties contractantes, connaîtront exclusivement des actes d'inventaires et des autres opérations pratiquées pour la conservation des biens et objets de toute nature laissés par les gens de mer et les passagers de leur nation qui décéderaient à terre ou à bord des navires de leur pays, soit pendant la traversée, soit dans le port de leur arrivée.

Les gages et effets ayant appartenu aux susdites personnes, mortes à bord d'un navire de l'autre pays, seront remis, dans le port d'arrivée, à l'autorité compétente du pays du défunt ou entre les mains de l'autorité consulaire de sa nation.

Article XV.

Les Consuls-Généraux, Consuls et Vice-Consuls ou Agents consulaires, pourront aller personnellement ou envoyer des délégués à bord des navires de leur nation, après qu'ils auront été admis en libre pratique; interroger le capitaine et l'équipage; examiner les papiers de bord; recevoir les déclarations sur leur voyage, leur destination et les incidents de la traversée; dresser les manifestes et faciliter l'expédition de leurs navires,

spadek beztestamentowy lub testamentowy został otwarty.

Ale od chwili gdy najbliższy konsul główny, konsul, wicekonsul lub agent konsulatu stawi się osobiście w miejscu, gdzie rzeczony spadek został otwarty, lub przyśle delegata, działająca z urzędu władza miejscowa stosować się będzie do przepisów zawartych w artykule XI niniejszej konwencyi.

Artykuł XIV.

Wyłącznie tylko konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie lub agenci konsulatu Wysokich stron umawiających się, będą orzekali co do spisania inwentarza i innych czynności urzędowych w celu zachowania majątności i przedmiotów wszelkiego rodzaju pozostałych po żeglarzach i podróżnych ich narodu zmarłych na lądzie lub na pokładzie okrętów ich kraju czy to w podróży czyli też w porcie do którego przybyli.

Żołd i rzeczy, które należały do rzeczonych osób, zmarłych na pokładzie okrętu innego kraju, będą doręczone za przybyciem do portu władzy właściwej kraju, do którego zmarły należał albo władzy konsulowskiej jego narodu.

Artykuł XV.

Konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie lub agenci konsulatu, mogą udawać się osobiście albo wysłać swoich delegatów na okręty swego narodu, gdy załatwianie czynności w porcie będzie im dozwolone; zadawać pytania kapitanowi i załodze; przeglądać papiery okrętowe; odbierać od nich wyjaśnienia dotyczące się ich podróży, ich przeznaczenia i doznanych przypadków; układać wykaz ładunku i ułatwiać

enfin les accompagner devant les tribunaux et dans les bureaux de l'administration du pays, pour les assister et leur servir d'interprète et d'agent dans les affaires qu'ils auraient à suivre, ou les demandes qu'ils auraient à former, sauf les cas prévus par les lois commerciales en vigueur dans les territoires d'état des Hautes Parties contractantes, aux disposition desquelles la présente clause n'oppose aucune dérogation.

Il est convenu que les fonctionnaires de l'ordre judiciaire et les officiers et agents de la douanne ne pourront, en aucun cas, opérer ni visites ni recherches à bord des navires de commerce, sans en avoir donné préalablement avis à l'autorité consulaire de la nation à laquelle ces navires appartiennent, afin qu'elle puisse assister à la visite. Ils devront également prévenir en temps utile les Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires, pour qu'ils assistent aux déclarations que les capitaines et les équipages auront à faire devant les tribunaux et dans les administrations locales, afin d'éviter ainsi toute erreur ou fausse interprétation qui pourrait nuire à l'exacte administration de la justice.

L'invitation qui sera adressée, à cet effet, aux Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires, indiquera une heure précise, et si ces fonctionnaires ne s'y rendaient pas en personne ou ne se faisaient pas représenter par un délégué, il sera procédé en leur absence.

Il est bien entendu que le présent Article ne s'applique pas aux mesures prises par les autorités locales, conformément aux réglemens de la police, de la douane et de la santé, lesquels continueront d'être appliqués en dehors du concours des autorités consulaires.

Article XVI.

En tout ce qui concerne la police des ports, le chargement et déchargement des

ekspedycyą statków; towarzyszyć im do sądów i władz administracyjnych krajowych, pomagać im, służyć za tłumaczów i agentów w interesach które mają załatwiać, lub w żądaniach które mają tam przedstawiać, wyjąwszy przypadki przewidziane prawami handlowymi w obrębie krajów Wysokich Stron umawiających się obowiązującymi, których przepis niniejszy w niczem nie narusza.

Zgodzono się że urzędnicy sądowi, jakoteż urzędnicy i agenci cłowi, nie mogą w żadnym przypadku przedsiębrać rewizyi i czynić poszukiwań na pokładzie okrętów handlowych, jeżeli poprzednio władza konsulowska narodu, do którego te okręty należą, nie została o tem zawiadomiona, ażeby mogła być obecną podczas przetrząsania.

Podobnież powinni takowi zawiadomić w ezasie stosownym konsulów głównych, konsulów, wicekonsulów i agentów konsulatu, ażeby dla zapobieżenia wszelkim pomyłkom i błędnemu wykładowi praw, mogącemu przeszkodzić należytemu wykonywaniu sprawiedliwości, byli obecnymi, gdy kapitanowie i służba okrętowa mają składać deklaracye przed sądami i władzami miejscowymi.

Wzaprośzeniu wystosowanem w tym celu do konsulów głównych, konsulów, wicekonsulów lub agentów konsulatu wyznaczyć należy dokładnie godzinę; jeżeli osoby te ani sami nie staną ani nie przysła delegatów, czynność odbędzie się pomimo ich nieobecności.

Rozumie się samo przez się, że terazniejszy artykuł nie odnosi się wcale do środków, które władze miejscowe będą przedsiębrały na mocy przepisów policyjnych, cłowych i sanitarnych a które będą jak zawsze wykonywane bez uczestnictwa władz konsulowskich.

Artykuł XVI.

Co się tyczy policyi portowej, ladowania i wypróżniania okrętów, bezpie-

navires et la sûreté de marchandises, biens et effets, on observera les lois, ordonnances et réglemens du pays.

Les Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires, seront chargés exclusivement du maintien de l'ordre intérieur à bord des navires de leur nation. En conséquence, ils régleront eux-mêmes les contestations de toute nature qui seraient survenues entre les capitaines, les officiers de vaisseau et les matelots, et spécialement celles relatives à la solde et à l'accomplissement des engagements réciproquement contractés.

Les autorités locales ne pourront intervenir que lorsque les désordres survenus à bord des navires seraient de nature à troubler la tranquillité et l'ordre public à terre ou dans le port, ou quand une personne du pays ou ne faisant pas partie de l'équipage s'y trouvera mêlée.

Dans tous les autres cas, les autorités précitées se borneront à prêter tout appui aux Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires, si elles en sont requises par eux, pour faire arrêter et renvoyer à bord ou conduire provisoirement en prison tout individu inscrit sur le rôle de l'équipage, chaque fois que, pour un motif quelconque, les dits Agents le jugeront convenable.

Article XVII.

Les Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires pourront faire arrêter et renvoyer, soit à bord, soit dans leur pays, les marins et toute autre personne faisant, à quelque titre que ce soit, partie des équipages des navires de leur nation, dont la désertion aurait eu lieu sur un des territoires même de l'une des Hautes Parties contractantes.

A cet effet, ils devront s'adresser par écrit aux autorités locales compétentes

ezeństwa towarów, rzeczy i wszelkich innych przedmiotów, będą zawsze zachowywane prawa, przepisy i rozporządzenia krajowe.

Konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie lub agenci konsulatu mają wyłączny obowiązek utrzymywania wewnętrznego porządku na okrętach swojego narodu. Dla tego też będą oni sami załatwiali wszelkie spory jakie zajdą pomiędzy kapitanami, oficerami okrętowymi a majtkami zwłaszcza co się tyczy żołdu i dopełnienia wzajemnych zobowiązań.

Władze miejscowe mogą się wdawać tylko wtedy, gdyby nieporządki na pokładzie okrętu zagrażały spokojności publicznej na lądzie lub w porcie, albo gdyby w takowych był zawikłany poddany kraju albo osoba nie należąca do załogi.

We wszystkich innych przypadkach przerzeczone władze poprzestaną jedynie na daniu pomocy konsulom głównym, konsulom, wicekonsulom lub agentom konsulatu jeżeli tego zażądają, na przytrzymaniu i odesłaniu na pokład lub tymczasowem osadzeniu w areszcie każdej osoby w wykazie czeladzi okrętu zapisanej, ile razy i z jakiegokolwiek przyczyny rzeczeni agenci tego zażądają.

Artykuł XVII.

Konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie lub agenci konsulatu mogą kazać aresztować i odesłać czy to na pokład czy do ojczyzny majtków i wszelką inną osobę należącą z jakiegokolwiek tytułu do załogi okrętów ich narodu a któraby zbiegła do krajów jednej z wysokich stron umowę czyniących.

W tym celu powinni zgłosić się pisemnie do właściwych władz miejsco-

et justifier, au moyen de la présentation des registres du bâtiment ou du rôle de l'équipage, ou, si le navire était parti, en produisant une copie authentique de ces documents, que les personnes réclamées faisaient réellement partie de l'équipage.

Sur cette demande ainsi justifiée, la remise des déserteurs ne pourra être refusée.

On donnera, en outre, aux Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls, ou Agents consulaires tout secours et toute assistance pour la recherche et l'arrestation de ces déserteurs, qui seront conduits dans les prisons du pays et y seront détenus à la demande et aux frais de l'autorité consulaire, jusqu'à ce que celle-ci trouve une occasion de les faire partir.

Cet emprisonnement ne pourra durer plus de trois mois, après lesquels, et moyennant un avis donné au fonctionnaire consulaire trois jours à l'avance, la liberté sera rendue au prisonnier, qui ne pourra être incarcéré de nouveau pour la même cause.

Toutefois, si le déserteur avait commis quelque délit à terre, l'autorité locale pourrait surseoir à l'extradition, jusqu'à ce que le tribunal eût rendu sa sentence et que celle-ci eût reçu pleine et entière exécution.

Les Hautes Parties contractantes conviennent que les marins ou autres individus des équipages, sujets du pays dans lequel s'effectuera la désertion sont exceptés des stipulations du présent Article.

Article XVIII.

Toutes les fois qu'il n'y aura pas de stipulations contraires entre les armateurs, chargeurs et assureurs, les avaries que les navires des deux pays auront souffertes en mer, soit qu'ils entrent dans les ports respectifs volontairement ou par relâche forcé, seront réglées par les

wych i udowodnić przedstawieniem rejestrów lub wykazów załogi okrętowej, albo, jeżeli okręt już odpłynął, wiarygodnego odpisu tych dokumentów, że reklamowane osoby należały rzeczywiście do załogi okrętowej.

Gdy żądanie jest w taki sposób poparte, wydanie zbiegów nie może być odmówione.

Zresztą będzie dana konsulom głównym, konsulom, wicekonsulom albo agentom konsulatu wszelka pomoc i asystencya do wysledzenia i przytrzymania tych zbiegów, którzy następnie osadzeni będą w aresztach krajowych i tam zatrzymani na żądanie i koszt władzy konsularskiej, dopóki ta nie znajdzie sposobności do ich odesłania.

Uwięzienie to jednak niemoże trwać dłużej nad trzy miesiące, po upływie których i za uwiadomieniem, przesłanem na trzy dni przedtem do urzędnika konsulatu, aresztowany będzie uwolniony i nie może już być powtórnie więzionym z tej samej przyczyny.

Atoli jeżeli zbieg popełni na lądzie jakiś występki, władza miejscowa może wstrzymać wydanie zbiega dopóki sąd nie wyda wyroku i dopóki wyrok ten nie będzie w zupełności wykonany.

Wysokie strony umawiające się postanawiają, że majtkowie i inne osoby, należące do załogi okrętowej, jeżeli są poddanymi kraju do którego zbiegły, nie podlegają przepisom powyższego artykułu.

Artykuł XVIII.

We wszystkich przypadkach, gdy pomiędzy właścicielami okrętów, osobami które je ładują i tymi którzy trdnją się ubezpieczeniem okrętów, nie została zawarta odmienna umowa, straty jakie okręty obu państw poniosą na morzu, bez względu czy do portów jednej

Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires de leur nation, à moins que des sujets du pays dans lequel résideront lesdits Agents, ou ceux d'une tierce Puissance, ne soient intéressés dans ces avaries; dans ce cas et à défaut de compromis amiable entre toutes les parties intéressées, elles devront être réglées par l'autorité locale.

Article XIX.

Lorsqu'un navire appartenent au Gouvernement ou à des sujets de l'une des Hautes Parties contractantes fera naufrage ou échouera sur le littoral de l'autre, les autorités locales devront porter le fait à la connaissance du Consul-Général, Consul, Vice-Consul ou Agent consulaire de la circonscription, et, à son défaut, à celle du Consul-Général, Consul, Vice-Consul ou Agent consulaire le plus voisin du lieu de l'accident.

Toutes les opérations relatives au sauvetage des navires autrichiens ou hongrois qui naufrageraient ou échoueraient dans les eaux territoriales du Portugal ou des possessions portugaises, seront dirigées par les Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires de la Monarchie austro-hongroise.

Réciproquement, toutes les opérations relatives au sauvetage des navires portugais qui naufrageraient ou échoueraient dans les eaux territoriales de la Monarchie austro-hongroise, seront dirigées par les Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires de Portugal.

L'intervention des autorités locales respectives n'aura lieu que pour assister l'autorité consulaire, maintenir l'ordre, garantir les intérêts des sauveteurs étrangers à l'équipage, et assurer l'exécution

lub drugiej strony weszły dobrowolnie, czyli też przymuszone, będą oceniane przez konsulów głównych, konsulów, wicekonsulów lub agentów konsulatu ich narodu, chyba że poddani kraju, w którym mają siedzibę rzeczeni agenci albo agenci trzeciego mocarstwa, są w tych stratach interesowani; w przypadku tym, jakoteż jeżeli pomiędzy wszystkimi stronami interesowanymi umowa dobrowolną nie przyjdzie do skutku, ocenieniem ich zajmie się władza miejscowa.

Artykuł XIX.

Gdy okręt należący do rządu albo do poddanych jednej z Wysokich stron umawiających się rozbije się albo osiedzie na mieliźnie przy brzegu drugiej strony, władze miejscowe mają uwiadomić o tem konsula głównego, konsula, wicekonsula, lub agenta konsulatu miejscowego, lub gdyby go w miejscu nie było, konsula głównego, konsula, wicekonsula lub agenta konsulatu mającego siedzibę najbliżej tego miejsca w którym zaszedł wypadek.

Wszelkimi czynnościami odnoszącymi się do ratowania okrętów austriackich lub węgierskich, które rozbiły się lub osiadły na mieliźnie na wodach portugalskich lub na wodach posiadłości portugalskich będą kierowali konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie lub agenci konsulatu monarchyi austriacko węgierskiej.

Nawzajem wszelkimi czynnościami tyczącymi się ratowania okrętów portugalskich, które rozbiły się lub osiadły na mieliźnie na wodach monarchyi austriacko węgierskiej będą kierowali konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie lub agenci konsulatu królestwa portugalskiego.

Władze miejscowe obu stron będą tylko wspierały władzę konsulowską, będą utrzymywały porządek, będą się opiekowały interesem ratujących, którzy do załogi nie należą, i będą czuwały

des dispositions à observer pour l'entrée et la sortie des marchandises sauvées.

En l'absence et jusqu'à l'arrivée des Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires ou de la personne qu'ils délègueront à cet effet, les autorités locales devront prendre toutes les mesures nécessaires pour la protection des individus et le conservation des objets qui auront été sauvés du naufrage.

L'intervention des autorités locales dans ces différents cas ne donnera lieu à la perception de frais d'aucune espèce, hors ceux que nécessiteront les opérations de sauvetage et la conservation des objets sauvés, ainsi que ceux auxquels seraient soumis, en pareil cas, les navires nationaux.

En cas de doute sur la nationalité de navires naufragés, les dispositions mentionnées dans le présent Article seront de la compétence exclusive de l'autorité locale.

Les Hautes Parties contractantes conviennent, en outre, que les marchandises et effets sauvés ne seront sujets au paiement d'aucun droit de douane, à moins qu'on ne les destine à la consommation intérieure.

Article XX.

Les Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires, ainsi que les Elèves-Consuls ou Chanceliers jouiront dans les territoires d'état des Hautes Parties contractantes de toutes les exemptions, prérogatives, immunités et privilèges qui sont accordés ou seraient accordés aux fonctionnaires de la même classe de la nation la plus favorisée.

Article XXI.

La présente Convention aura la durée de dix ans et entrera en vigueur un mois après l'échange des ratifications.

Si elle n'est pas dénoncée un an avant la fin de la période susindiquée, elle continuera d'être en vigueur, jusqu'à ce que l'une des hautes Parties contrac-

nad wykonaniem rozporządzeń dotyczących się wysadzenia na ląd i wywiezienia wyratowanych towarów.

W nieobecności i aż do przybycia konsula głównego, konsula, wicekonsula lub agenta konsulatu albo też ich delegata, władze miejscowe mogą użyć wszelkich stosownych środków, dla zabezpieczenia osób i przedmiotów wyratowanych z rozbicia.

Wdanie się władz miejscowych w tych rozmaitych przypadkach nie daje prawa do pobierania żadnych opłat prócz kosztów ratowania i zachowania przedmiotów wyratowanych i opłat, jakim w podobnych przypadkach podlegają okręty krajowe.

Jeżeli zachodzi wątpliwość, jakiej narodowości są okręty rozbite, wydanie rozporządzeń w artykule niniejszym namięnionych, będzie wyłącznie rzeczą władzy miejscowej.

Wysokie strony umowę czyniące zgadzają się nadto, ażeby towary i przedmioty wyratowane nie podlegały żadnym opłatom cłowym, wyjąwszy, jeżeli mają być obrócone na konsumpcję w kraju.

Artykuł XX.

Konsulowie główni, konsulowie, wicekonsulowie albo agenci konsulatu jakoteż elewi konsulatu albo kanclerze, będą używali w obrębie państw obu Wysokich stron umawiających się wszelkich swobód, prerogatyw, nietykalności i przywilejów, które są lub będą przyznane narodowi doznającemu największych względów.

Artykuł XXI.

Konwencya niniejsza ma trwać lat dziesięć a nabędzie mocy obowiązującej w miesiąc po wymianie ratyfikacji.

Jeżeli nie będzie wypowiedziana na rok przed upływem rzeczzonego wyżej okresu, pozostanie nadal w mocy obowiązującej, dopóki jedna z Wysokich

tautes ait annoncé à l'autre son intention d'en faire cesser les effets, et pendant une année encore, à partir du jour où cette notification aura été faite.

Article XXII.

Les ratifications de la présente Convention seront échangées à Lisbonne aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs l'ont signée et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à Lisbonne, en double expédition le 9 Janvier 1873.

(L. S.) **Baron Aloyse de Dumreicher** m. p.

(L. S.) **Jean de Andrade-Corvo** m. p.

stron umawiających nie oznajmi drugiej stronie, że ma zamiar wyjąć ją z mocy obowiązującej i jeszcze przez rok następny od dnia wypowiedzenia.

Artykuł XXII.

Ratyfikacye konwencyi niniejszej będą wymienione w Lizbonie jak tylko można najprędzej.

W dowód czego pełnomocnicy obu stron podpisali ją i wycisnęli na niej swoje pieczęcie.

Dan w Lizbonie w dwóch egzemplarzach dnia 9 stycznia 1873.

(L. S.) **Alojzy Baron Dumreicher** r. w.

(L. S.) **Jan Andrade-Corvo** r. w.

Nos visis et perpensis Conventionis hujus articulis, illos omnes et singulos ratos hisce gratosque habere profiteamur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo et Regio promittentes, Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatuos nec ut illis ulla ratione a Nostris contraveniatur permissuros esse.

In quorum fidem praesentes Ratihabitionis Nostrae tabulas Manu Nostra signavimus Sigilloque Nostro Caesareo et Regio appresso firmari jussimus.

Dabantur in Imperiali Urbe Nostra Vienna die trigesima mensis Aprilis anno Domini millesimo octingentesimo septuagesimo quarto, Regnorum Nostrorum vigesimo sexto.

Franciscus Josephus m. p.

(L. S.) **Andrássy** m. p.

Ad mandatum Sacrae Caes. et Reg. Apost. Majestatis proprium:

Theophilus Comes a **Revertea** m. p.,

C. et R. Consiliarius Aulicus et Ministerialis.

Konwencyą powyższą tyczącą się konsulów i spadków ogłasza się niniejszem jako zatwierdzoną przez obiedwie Izby Rady państwa.

Wiedeń, dnia 6 listopada 1874.

Auersperg r. w.

Banhans r. w.

Glaser r. w.

